

Редакція генів – це ключ до виживання. Це необхідність, пристосування. З точки зору природи, людина – це беззахисна істота, яка не має густого волосяного покриву, не має засобів захисту, у вигляді ікол чи пазурів. Але у людини є розум, є людський інтелект, який вирізняється з поміж інших звіриних інтелектів своєю креативністю, гнучкістю мислення та вмінням пристосуватися до навколишніх умов. Наші предки передавали та покращували ці навички через покоління, редагуючи нас та все, що нас оточує. Весь навколишній світ, починаючи від продуктів харчування і закінчуючи інформаційними технологіями, є результатом нашого розвитку як виду.

Більшість людей зараз бояться втручання у редакцію генів людини і їх можна зрозуміти – за допомогою цього можна підвищити свій рівень інтелекту, покращити фізичні здібності і тд., але люди бачать у цьому тільки негативні наслідки. Однак, ми могли б повністю використати абсолютно всі генетичні відхилення. Подумайте, як би дивилися хворі діти, якби дізналися, що батьки могли їх вилікувати, але не зробили це, через етичні норми? Чи були б вони вдячні за це? Щось мені підказує, що ні.

Хай би як не було, мені здається, що в майбутньому такі процедури як CRISPR–Cas стануть звичайною буденністю, як і технологія ділення ядра для нас з вами. Рано чи пізно, люди зрозуміють, що переваг у цьому набагато більше і, можливо, через 70 – 100 років ніхто і не згадає, що таке генетичне захворювання.

Колонізація Марсу як предмет морально-етичної рефлексії

Данило БІНДЮГ, здобувач освіти

Науковий керівник – Ірина УШНО, кандидатка філософських наук, доцентка

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Іноваційні дослідження науки і техніки завжди лишаються цікавими та актуальними, особливо в епоху сучасних змін. Однією з таких революційних ідей є колонізація Марсу, яка відкриває перед нами безмежні можливості та ставить нам глибокі філософські питання.

Спершу, ця новація породжує морально-етичні роздуми. Ідея завоювання іншої планети здається надзвичайно важливою для людства, проте з цим пов'язані питання моралі та етики.

Чи маємо ми право втручатися в життя іншої планети? Чи можливо наше колонізаційне прагнення може вплинути на марсіанську екосистему та природний порядок, відомий лише їй? Тут моральна відповідальність науки і техніки нагадує про відповідальність програмістів за створення безпечних і етичних програм.

Іншим значущим аспектом є питання технологічної безпеки та захисту приватності. У процесі колонізації Марсу, використовуються високотехнологічні системи, які стають потенційною мішенню для хакерських атак або порушень конфіденційності. Як ми можемо гарантувати безпеку та конфіденційність наших даних на іншій планеті? Це нагадує нам про важливість

технологічної безпеки та захисту даних у сучасному цифровому світі, аналогічно до того, як програмісти мають забезпечити захист від кіберзагроз у своєму програмному коді.

Але наука та техніка також можуть приносити значні користі. Колонізація Марсу може врятувати людство від існуючих та майбутніх загроз, таких як вичерпання природних ресурсів чи стихійні лиха. Ця інновація може полегшити пошук нових можливостей та вирішити складні проблеми, подібно до того, як інновації в галузі програмування рухають цифровим світом вперед.

Отже, колонізація Марсу є чудовим прикладом науки і техніки, яка породжує філософські запитання стосовно етики, безпеки та практичності. Ці інновації можуть видаватися контрверсійними та спонукувати до глибоких роздумів, але водночас вони можуть відкрити нові можливості та сприяти прогресу нашого суспільства.

У сучасному світі інновації в програмуванні схожі на трансформацію діяльності ринків та зміну стандартів життя.

Секція III. Філософські проблеми науки і техніки: новації і інновації

Мова техніки як предмет соціально-філософського дослідження

Ірина УШНО, канд. філос. наук, доцентка

Вадим КРУТЬКО, здобувач освіти

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського

«Харківський авіаційний інститут»

Історичний вислів французького вченого Гаспара Монджа «Креслення – це мова техніки» має актуальну природу. Ретроспектива розвитку науки і техніки обумовлює аналіз використання різних каналів передачі системної інформації. Так, поряд із вербальними, завжди велике значення мали візуально-графічні комунікації, у вигляді креслень та схем. Креслення як науково-практична діяльність сприяє організації ефективної взаємодії між конструкторами, інженерами та виконавцями.

Як тільки людина усвідомлює, що вона не тільки може полегшити собі життя використанням знарядь праці, а й готова ділитися цією технологією з іншими людьми, виникає ідея намалювати малюнок. На початку різниці між кресленням та малюнком практично не було. Креслення потребувало словесних пояснень, тому на ньому іноді були зроблені різні написи. Поступово вони ставали досконалішими.

Трансформації у візуально-графічній комунікації стосувалися як матеріалів для креслення, так й функцій. Якщо спочатку креслення служило лише дуже примітивним показом того, як різні технології використовуються на практиці, то з ускладненням технічних процесів ставало актуальною задача передачі інформації фахівцю. Створюється система загальноприйнятих